

Literární scénář

NEJLEPŠÍ JE PĚNIVÁ

podle stejnojmenné povídky Karla Kuny z cyklu Cesta do Malšic
Jan Prušinovský, KSD 2004

KOUPELNA

1. Vidíme starou oprýskanou vanu. Je plná čisté horké vody.
2. Jsme svědky, kterak ruka pomalu uzavírá kohoutek. A pak holé hubené nohy, pěkně jedna po druhé vstoupí do té lázně.
3. Ruka bere z poličky umělou láhev koupelové pěny. Ze starého rádia vedle vyhrává hudba.

POKOJ

Matka

Vincente, nedáváš si tam doufám pěnu?

4. Matka sedí v zšeřelém pokoji činžákového bytu. Sedí ve starém ušáku, v ruce má jehlu, nit a na zemi před sebou hromadu ponožek. Asi se chystá dělat jejich revizi.
5. Chce si udělat pořádek na stole, kde se válí hromada papírů pokreslených různými postavičkami a karikaturami.
6. Matka nad nimi jen zakroučí hlavou. (kdy už z tohodu vyrostete, jakoby si říkala sama pro sebe)

KOUPELNA

7. Emulze dopadá do vody. Zelená a svítivá, klesá na smaltové dno. Noha začne pomalu vířit ve vodě, až se na jejím povrchu začne tvořit pěna.
8. Noha patří Vincentovi, asi pětadvacetiletému muži s tváří světlou, tvarohovou a vlasy jako sláma. Zálibně krouží nohou ve vodě. Dělat bubliny a pěnu ho baví.

Vincent

Ale to víš, že ne, mami.

POKOJ

9. Matka je nakloněná nad hromadou ponožek a právě vybrala tu s největší dírou. Prohlíží si ji, jako by nikdy nic podobného neviděla.

Matka

Je to nezdravý, Vincente. Samý umělotiny.

KOUPELNA

10. Vincent promluví směrem do zavřených dveří, jako by tam matka stála.

Vincent

No jo, dej už pokoj.

Otočí se na druhou stranu k rádiu. Je ukryté mezi všemi šampóny, zašlými žiletkami a zrezivělými sponkami. Tklivá píseň končí. Vincent zesílí rádio...

11. ...a natáhne se spokojeně do vany. Do ruky vezme mýdlo. Strčí jej pod vodu.

POKOJ

12. Matka zapíná lampičku. Na nose má velké brýle. Olízne nit a pokouší se ji prostrčit uchem jehly.

Matka

Je to životu nebezpečný. Není nad obyčejný mejdlo.

KOUPELNA

13. Mýdlo vyklouzne Vincentovi neposlušně z rukou.

14. Udělá ve vzduchu elegantní oblouk, dopadne na dlaždičkovanou podlahu a odrazí se jako plochý kamínek o hladinu.

15. Vincenta to naštve. Jeho vztek rychle vyprchá jakmile se v radiu ozve hlas moderátora. Vincent naslouchá pečlivě. Jako by na pořad, který moderátor uvádí celý den čekal.

Moderátor m.o

Dobrý večer, posluchači a posluchačky a je tu naše obvyklá populární seznamka. Již po dobu dvou let každý čtvrtěční večer pomáháme najít osamělým srdcím toho pravé, který by jej z této samoty vyléčil...

POKOJ

16. Matka udělá první steh. Píchne se do prstu.

Matka

Že si nenajdeš konečně nějakou holku. Furt posloucháš ty seznamky, a nikdy žádnou nezavoláš.

KOUPELNA

17. Vincent jenom mávne rukou a dál poslouchá moderátora.

Moderátor m.o

Můžete nám zavolat na obvyklé číslo sem do studia. Je to 2881030779. Těším se na vás.

Moderátor ve studiu pomalu elegantně posunul šoupátko, takže do éteru elegantně vplula nějaká stará sladká melodie.

Tu naruší matčin hlas.

Matka m.o

Koukat se na ně z dálky to jo. Ty by sis voči vykoukal, ale jakmile si měl udělat krok blíž, radši by si...

Dál nic neslyšíme.

Vincentova hlava totiž pomalu klouzala po smaltu níž a níž až se celá ocitla pod vodou. Vincent si drží nos. Oči má zavřené a vlasy se mu najednou pod vodou vznášejí. Vincent oči opatrně otevře.

18. Skrze ně vidíme, jak svět přes bublinky a vodu vypadá.

19. Vincentovi, ale už dochází dech a tak se vynoří. A s ním se vynoří i matčin hlas.

Matka m.o

..ale to ty ne. Ty budeš tady se svojí matkou. Že tě to baví. Někdy si říkám, to bude asi moje vina. Asi jsem v tobě tou přehnanou péčí vypěstovala nějakou závislost.

Matka se odmlčí.

POKOJ

20. Matka ukusuje nit od ponožky. Je zalátaná. Položí ji vedle sebe na opěradlo.

Matka

Posloucháš mě Vincente?

Z koupelny se ozve jeho trochu zamračený hlas.

Vincent m.o

No jo.

KOUPELNA

21. Hudba v rádiu se náhle stáhne. Ozve se moderátor.

Moderátor m.o

A máme tu první osamělé srdce. Haló srdce, jakpak se jmenuješ?

Vincent zpozorní. Ozve se dívčí hlas.

Klára m.o

Klára.

Přestože hlas vyřkne jen své jméno, je poznat, že je značně afektovaný a pružný jako žvýkačka hubba bubba.

22. Vincent zamhouří oči. Jako by kul nějaké pikle. Už Kláru vidí. Prohlíží si ji pěkně odzdoła nahoru, zatímco její hlas si povídá s moderátorem.

Moderátor m.o

A jakého hledáš muže, Kláro?

23. Na nohou má kozačky až po kolena. S vysokým podpatkem. Pošlapuje s nimi na podlaze tam kde se válí to mýdlo. Nohy pěkně tvarované navlečené do tmavých punčoch.

Klára m.o

Musí bejt hlavně pěkněj, že jo? Chichichi. Může bejt starší, že jo. Nó já mám ráda starší, hlavně ty co maj šedivý vlasy. Ale musí jich mít hodně, že jo. Ne nějaký kolečko nebo moc vysoký čelo, třeba jako Richard Gere.

24. Vincent se zoufale prohrábne v mokrých vlasech. Ted' mu stojí jako nějakému punkerovi.

25. Klára stojí před zrcadlem se rtěnkou a špulí rty. Na uších se kinklají obrovské kruhové náušnice. Vlasy má po trvalé zvlněné. Celá se před ní krotí. Chtěla by použít nějaký make-up na poličce, ale ohrne nad tím nos. Dokonce se zdá, že se toho štítí dotknout.

26. Vincent pohlédne na mýdlo, který leží vedle Klářiny jehly.

Klára m.o

Nó a aby ten pán měl auto. A taky byt, protože já byt mám, ale bydlím tam s matkou, to víte, vona pořád ještě žije.

27. Klára se konečně upravila. Několikrát se ještě prohlédne. Její kostýmek je střižen do doby, kdy králem diskoték býval Michal David. Pak se otočí, že už půjde ven.

28. Vincent si ji gestem zavolá.

Vincent

Ss..

29. Klára se otočí. Vincent se na ni usměje zdánlivě příjemným úsměvem.

Klářin hlas z rádia

Tak kdyby ste se někdo chtěl seznámit z příjemnou blondýnkou volejte mi od devíti do pěti na číslo 2759255

30. Dívka udělá zvědavý krok vpřed a náhle uklouzne po mýdle.

Slyšíme jen dopad na zem. Něco křupne.

31. Vincent se zazubí a chytne do ruky mýdlo. Ozve se opět moderátor.

Moderátor m.o

Snad se někdo z posluchačů Kláře ozve a vezme ji svým autem na projížďku. A nyní další píseň.

POKOJ

32. Matka zvedne hlavu od další ponožky.

Matka

Vincente?

Vincent m.o

Jo.

Matka

Taky se někdy ozvi.

KOUPELNA

33. Klára leží na zemi s otevřenýma očima, které se ve své nehybnosti odrážejí od naleštěných dlaždic. Vincent na ní kouká s náhle soucitným výrazem přes okraj vany.

Vincent

Jéžiš, co je zas?

34. Slyší starostlivou matku z pokoje.

Matka m.o

Dyť víš aby ses neutopil.

35. Vincent zvýší hlas.

Vincent

Prosim tě mami, dvacet let jsem neslyšel, že by se někdo utopil ve vaně.

POKOJ

36. Matka pokládá na bok sofa další ponožku. Pečlivě ji složí.

Matka

Nojo, ty máš dycky rozum. A pak za mnou přijdeš a brečíš.

Povídá si sama pro sebe.

KOUPELNA

37. Aby nemusel matku Vincent poslouchat, postaví se a zesílí rádio. Zrovna ve chvíli, kdy se ozve moderátor.

Moderátor m.o

A máme tu další volající. Jak pak se jmenuješ?

Ozve se příjemný hlas.

Gizela m.o

Gizela.

Hezký hlas. Vincentovi zaimponoval.

Moderátor

A jak by ses popsala?

Gizela m.o

Nemyslím si, že bych byla moc hezká.

Tohle se Vincentovi také líbí. Usmívá se zasněně.

Moderátor

Koníčky?

Gizela m.o.

Já mám strašně ráda moře.

38. Vincentův obličej se začne měnit. Jako by ho něco začalo ve vodě ošahávat. Gizela mezitím v rádiu pokračuje ve výčtu..

Gizela m.o.

Já ráda Středozevní u Francie, Rudý, Karibik, strašně ráda bych oceány, korálový ostrovy, všechny ty barevný rybičky...

Vincent má náhle pocit, že není ve vaně sám.

Gizela m.o.

...velký vlny, žlutý písek. Já se totiž...

39. Naproti němu se pomalu začne cosi vynořovat. Nejdřív je to šnorchl. Pak se objeví dívčí hlava. Dívčí hlava v potápěčských brýlích.

Gizela m.o

Já se totiž hrozně ráda potápím.

40. Gizela naproti němu vytáhne šnorchl z úst a vyprskne trochu vody na Vincenta. Ten na ni překvapivě kouká.

Moderátor m.o.

To zní docela zajímavě Gizelo.

41. Vincent se pokusí usmát nejde mu to. Utírá si obličej od prskance. Cítí se také trochu ohrožen ve soukromí teplé vany. Neví co má dělat. Ta náhlá stísněnost a nutnost dělit se o svou vanu mu činí značné problémy.

Gizela se dál nejspíše usmívá zkrze své potápěčské brýle.

Gizela m.o

Já totiž nemám ráda omezenost. Ráda někam jezdím. Nemusí to být zrovna moře a potápění, když to mám nejradši, ale většina chlapů mi přijdou omezený a líný.

42. To Vincenta už trochu začíná štítat. Nejdřív se jí naveze do vany a teď ho ještě pomlouvá. Už se nepokouší ani usmívat.

Gizela m.o

Nikam se jim nechce. Jsou pohodlný nejradši se vají doma, za zadkem mají maminku...

To už Vincenta trochu dopálí.

Gizela m.o

Nemají žádnou fantazii...

43. Pomalu se přiblíží k nebohé usmívající se potapěčce.

Gizela m.o

A takové já rozhodně nehledám..

Chytne jí za hlavu a zatlačí jí pod vodu. Začne ji topit. Drží jí vši silou pod vodou. Ona se zmítá a mlátí ho rukama, ale jemu je to jedno.

Gizela m.o

Já hledám bezprostřední dobrodružné muže, kteří mají rádi cestování, sluníčko, sport a spoustu jiných aktivit.

44. Pořád se ještě zmítá. Vincent jí nedává žádnou šanci. Gizela ještě několikrát kopne ploutví do vzduchu, ale už jde spíš o křeč, než nějakou obranu až nakonec celá znehybní.

45. Vincent ještě chvíli Gizelu drží. Pro jistotu, kdyby se náhodou ještě probrala. Do toho zní moderátorovo shrnutí.

Moderátor m.o

Pokud byste rádi rádi mluvili s Gizelou, volejte na číslo 2555667823. Gizela mimo jiné pracuje jako instruktorka potápění a možná ji znáte jako plavčíka z Podolského koupaliště.

Začne hrát hudba. Hladina je klidná. Vincent se znovu natáhne do vody. Gizeliny končetiny nehybně visí přes okraj vany. Vincent uchopí jednu paži a pozvende ji.

Zase se pro změnu ozve matka.

POKOJ

46. Matka stojí u dveří koupelny.

Matka

Co se děje Vincente? Proč nešploucháš?

KOUPELNA

Vincent pustí paži do vody. Mrtvola ve vaně sebou ještě trochu cukne.

Vincent

Ale šplouchám. Neboj, neutopil jsem se.

POKOJ

47. Matku to uspokojí a jde si zase zpátky sednout do křesla. Chopí se opět látání.

Matka

Jestli se tě ty holky tak trochu nebojí, Vincente. Pořád se jenom mračíš. Kdyby ses alespoň trochu usmál, třeba by se na tebe taky někdy nějaká usmála. Ale taky je to možná moje vina. Ta moje výchova. Pořád jsem ti za zadkem. Asi jsem tě moc zhýčkala a tobě se teď už nikam nechce.

KOUPELNA

48. Z rádia se ozve známý hlas moderátora.

Moderátor m.o

A máme tu poslední volající. Opět je žena, či dívka. Jmenuje se Karolína. Ahoj Karolíno, jak pak se máš?

Karolínin hlas na Vincenta ve vaně zapůsobí.

Je smutný, ale tak nějak zvláštně.

Navíc, Vincent Karolínu neslyší z rádia, nýbrž přímo z koupelny. Toho překvapí. Trhne sebou trochu a podívá se. A vskutku...

49. Na záchodové míse sedí Karolína. Drobná, snědá, s velkýma očima. Jako srnka. Prohlíží si Vincenta s pobavením.

Karolína

Já se mám docela dobře. Ale vlastně zase tak docela dobře ne. Kdybych byla šťastná, tak bych asi nevolala, ale že bych byla zase nešťastná.

50. Vincent se napřímí. Trochu se zastydí. Oba se na sebe koukají a trochu se pozorují. Trochu jsou stydliví, oba, ale zvědavost je zvědavost.

Moderátor m.o

A jakého chlapce hledáš ty Karolíno?

51. Karolína pomalu vstane. Odříkává svou odpověď směrem k Vincentovi.

Karolína

Já ani nevím víte. Nemám před sebou zrovna nějaký náčrtek ideálu, který bych si nakreslila...

Vincent ji přeruší.

Vincent

Ty kreslíš?

52. Karolína kývne. Jako by mimochodem. Kráčí přitom k Vincentovi. Vincent je z toho už trochu vzrušený. Nemůže z Karolíny spustit oči. Karolína pokračuje v rozpravě.

Karolína

To vždycky záleží. Někdy se stane okamžik a já se zamiluju do někoho, kdo by se mi den před tím ani nelíbil. Stačí, aby udělal něco zvláštního, co by mě nějak zaimponovalo.

53. Oba Vincent i moderátor se naráz zeptají.

Oba

Třeba co?

54. Karolína se pomalu sehne a podá Vincentovi mýdlo, které leželo na dlaždičkách. Vincent jemně pohladí její ruku. Karolína se usměje a ruku zase pomalu odtáhne.

Karolína

Víte, to je různý nevím jestli, se to dá uvést na nějakém příkladu, to se fakt asi nedá.

55. Oba, Vincent a Moderátor zase překvapeně.

Oba

Tak to zkus!

POKOJ

56. Matka vedle zpozorní. Něco zaslechla. Něco podivného z koupelny. Zavolá na svého syna.

Matka

Vincente?

57. Nic se neozývá. Matka je nejistá. Vstává.

KOUPELNA

58. Karolína zůstává v předklonu. Opírá se loktem o vanu aby byla blízko u Vincenta. Povídá.

Karolína

Určitě to budete chápat jako blbost....

59. Tentokrát Vincent už sám, celý natěšený, že Karolína řekne něco zajímavého, protože Karolína pro něj zajímavá dosud je a to velmi.

Vincent

Ne, ne, určitě ne.

60. Karolína se tedy odhodlá.

Karolína

Kdyby mě třeba vzal kolem pasu, víte? A zvedl do vzduchu.

61. To Vincenta trochu zmate. Kouká na ní.

moderátor m.o

A proč, Karolíno?

Karolína

Já totiž hrozně ráda tančím rocknroll a to je při tom důležitý, aby muž dokázal ženu uzvednout.

Vincent projeví totální zklamání. Už už to vypadalo tak krásně, ale ten „rocknroll“ to celý zase zkazil.

POKOJ

62. Matka zase na Vincenta zavolá. Stojí napjatě uprostřed pokoje s jehlou v jedné a ponožkou v druhé ruce.

Matka

Vincente, děje se něco?

KOUPELNA

Karolína

Já jsem říkala, že je to blbost.

63. Vincent leží zklamaně ve vaně.

Karolína

Lepší by bylo, kdybych toho kluka mohla vzít takhle třeba za ruku..

64. Bere překvapeného Vincenta za ruku. V něm se opět začne probouzet zájem.

65. Karolína se na něj upřeně dívá.

Karolína

..a řekla mu, že budu ráda dělat, co on bude chtít, protože bych to tak cítila. A že on...

Moderátor jí však necitlivě přetrhne nit.

Moderátor m.o

To je dobrý Karolíno, bohužel tvůj čas vypršel, ale určitě to bylo přínosné. Například jsi mě svým povídáním inspirovala pro výběr další skladby..

66. Karolína a Vincent koukají směrem k rádiu. Pak je již mluva moderátora nebaví. Táhne je to k sobě a pomalu se k sobě otáčí.

POKOJ

67. Matka vstane a jde opatrně ke dveřím koupelny.

Matka

Vincente, slyšíš mě? Co to tam děláš?

Už stojí u dveří a nastavuje ucho.

KOUPELNA

Moderátor m.o

...A já se s vámi loučím, milí posluchači. Možná jste dnes díky naší seznamce našli toho pravého, a když ne nezoufejte, příští týden jsme tu zase..

68. Moderátor skončí a začne hrát hudba (!?Elvis Presley-Devil in Disguise?!). Její začátek vypadá baladicky. Vincent s Karolínou, oči upřené na sebe, pomalu vstávají. Drží se za ruce.

POKOJ

69. Matka se neudrží. Zabuší na dveře.

Matka

Vincente, ksakru, co tam děláš?

KOUPELNA

70.Vincent se usměje.

Vincent

To je máma. Ona je jinak docela hodná.

71.Karolína se usměje. Začne rychlá pasáž písně. Chytne Vincenta pevně za ruce a očima ho láká, aby povstal. Vincent je nejistý. Stydí se. Přesto ho Karolíniny oči jako by hypnoticky zvedají z vany.

Karolína si při tom lehce podupává do rytmu písně.

POKOJ

72.Matka stojí a poslouchá podivné špoluchání vody. Pak to nevydrží.

Matka

To už je ale moc Vincente, já jdu dovnitř!

KOUPELNA

73.Matka vejde dovnitř. Na prahu ztuhne.

74.Kouká, jak všude je mokro a pěna.

75.Vincent stojí nahý zády k ní ve vaně a tancuje rocknroll. Otočí se. Vidíme, že má zavřené oči a v ruce drží sprchovací hadici jako mikrofon.

Po mrtvolách samozřejmě ani stopa.

76.Vincent kopne odvázaně do vody v elvisovské kreaci. Matku stojící skoprněle ve dveřích koupelny ohodí směsí vody a pěny.

77.Ta jí začne pomalu stékat po obličejí.

Konec.